

סטאלאג החייילות

ר"מ ר. היתה חיילת ממוצעת בר החלט. היא מעידה על עצמה שהיתה חיילת ממושמעת, ללא בעיות מיוחדות, ובגיליון ההתנהגות שלה נרשמו רק שתי הערות, האחת בדיו כחול והאחרת בדיו אדום. האחת הכריזה כי ר. נשפטה לשיב"ע ימי מחבוש על-תנאי במיסגרת מבצע מלבוש, אחרי שנחפסה ללא קובע, ובי שנייה נרשם כי תרמה דם.

כשישה חודשים לפני המועד שבו היתה צריכה להשתחרר מצה"ל, היא הסתכסה עם מפקד חדש שהגיע אל היחידה שלה. לדבריה, היא לא נעתרה להפצרותיו המיניקות של המפקד החדש, קצין צעיר בדרגת סגן, ומשום כך הוא "חפש אותה" בבירור שנערך אצל קצינת-ח"ן של פיקוד המרכז, טען אותו סגן כי ר. פשוט הפכה חיילת מרדנית ובלתי-מושמעת.

הבירור נעשה אחרי שר. נעדרה במשך יומיים מהבסיס, והועמדה אחר-כך לדין. היא טענה כי קיבלה אישור להיעדרותה ממפקדה, מאחר שטיפרה לו כי אמה חולה קשה ומאושפוט בבית-החולים. המפקד הכחיש זאת מכל-יכול, כך או כך, ר. נשפטה ל-14 יום מחבוש, והופעלו שיבועה הימים שהיו תלויים נגדה על-תנאי.

מייד אחרי שיצאה ר. מכלא 400, הגישה בקשה לשיחרור מוקדם מצה"ל. היא נימקה את הבקשה בכך שהיא מרגישה כי "אין לה יותר מה לעשות בצבא כזה". כוונתה במילים, "צבא כזה" נומקה, לאחר-מכן, בשיחה עם קצינת-הח"ן שלה בחווייה הנוראה שעברה בבית-הכלא הצבאי לבר-נות, כלא 400. הבקשה לשיחרורה של ר. עדיין לא אושרה, אם כי גם לא נדחתה. אולם החלטתה של החיילת להשתחרר מ"צה"ל — איתנה, "אם לא יאשרו לי את הבקשה, אלך לקב"ן." היא מצהירה בי חקיפות, "ואם גם זה לא יעזור, אני אכנס להריון."*

מה קרה לר. בכלא החיילות של צה"ל, כלא 400, שגרם משבר כה חמור עד שכיום היא מוכנה לכל מעשה ובלבד שתרשת את החודשים הספורים ש-נתרו לה?

כלא 400 שוכן ליד כלא החיילים המפורסם ביותר של צה"ל, כלא 4

* קצין בריאות נפשו.
** צה"ל נוהג לשחרר כל חיילת שנודע עליה כי הרחה ועברה הפלה מלאכותית.

כשהגענו לכלא, נפתח שער קטן שמעליו יש שלט גדול ומאיר-עיניים, כמו של ביתי הבראה. ירדתי מהניידת, כשהרגליים שלי ממש רועדות. עד השער היה הכל בסדר. היו חיילים שהסתובבו ברחוב של הבסיס, שאינו רק בסיס של מיסטרסה צבאית, והם קראו אלי: 'בשר טרי, בשר טרי!' מה מצפה לי, ענו: 'אל תחייכי, נראה איך תצאי מכאן' הם צדקו. כשיצאתי, כעבור 21 יום, כבר לא חייכתי.

החיילים הכירו את הסוהרת שלי, וצעקו לעברה: 'אל תדפקי אותה בלילה!' לא הבנתי למה הם מתכוונים, אבל הסוהרת הבינה, חייכה אליהם ועשתה להם תנועה מגונה באצבע. לא הייתי צריכה לחכות אפילו עד הלילה כדי לקלוט למה הם התכוונו.

עברתי את השער, ומייד נכנסתי כאילו לעולם אחר. הכל שם נאמר בצעקות. ביום הראשון אסור בכלל ללכת, ומה שיותר גרוע — אסור לבכות. הכל צריך להיעשות בריצה. הכלא קטן, ואין בו מרחבים לריצה, אבל הסוהרות חייבות לראות שהתנור עות שלך הן כמו של ריצה.

של כלא צבאי, אנחנו חייבות לקחת ל- שרות בכלא חיילות או קצינות בעלות אופי מסויים מאד. אני יודעת שיש חיילות שקוראות לשוטרות הצבאיות, מאחרי גבן, 'נאציות', אבל מוטב שלא לקנא בשוטרות הצבאיות שמשרתות בכלא הזה. מצבן שלה גרוע יותר מזה של האסירות שהן בנוות אותו גיל."

מכאן, רשות הדיבור לר.:

הסוהרות הבאות לכלא הן בחורות צעירות, עליונות שמחות, שעושות חיים בת-קופת השירות שלהן. הן מרגישות כמו מלכות, טוב להן כשהאסירות סובלות, הן מוצאות סיפוק בכך.

כבר קבלת-הפנים ביום הראשון שם הצביעה על מה שעתידי לקרות לי. הגעתי מתל-אביב, בניידת של מיסטרסה צבאית. ליוותה אותי שוטרת צבאית, שלא דיברה אתי כל הדרך. בסוף פניתי אליה בשאלה סתמית רצינית רק לדבר עם מישהו. הייתי במצב נפשי כזה שכל מילה, כל רבעי-חן, היו יכולים לעזור לי. אבל ברגע שפניתי אליה היא צעקה עלי: "שתקי! אסור לך לדבר אלי בלי רשות ואת צריכה לקרוא לי, המפקד!" נכון, הייתי אסירה שפוטה, אבל בסך-הכל הרי היינו באותה דרגה, שתינו רב"טיות. שתקי חי כל הדרך.

בלב-ליבו של מחנה צריפין. הכלא קטן, מורכב מצריף מרכזי אחד וכמה ביתנים. הוא מנוהל על-ידי קצינה בדרגת רס"ן, וזו הממונה עליו כיום היא קצינה ותיקה בחיל המיסטרסה הצבאי. תחתיה משרתות עוד קצינות וחיילות המיסטרסה הצבאית. הידועות בחיל ובצה"ל כולו כנשים קשורות. הסבירה אחת מוותיקות המיסטרסה הצבאית לכתב העולם הזה:

חוויה

לסביבה

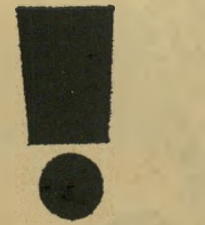
ראשונה

ה חומר האנושי המגיע לכלא 400 הוא, בדרך-כלל, החומר הנמוך ביותר. יש חיילות שמגיעות לכלא יותר מפעם אחת, לפני שצה"ל מחליט לשחרר אותן, ואלה עושות את הצרות הגדולות ביותר. כדי להחזיק מינימום של מישמעת וכדי לשמור על מיסגרת צבאית, ועל מיסגרת

הליכנון

הוא

בסיסי

ק שה לי לתאר את החדר שבו שיכנו אותי. הוא היה מטונף, שחור ממש, למרות שלמחרת תפסתי שהליכנון הוא בסיסי, כי האסירות שוטפות את החדר מדי יום ביומו. לא סתם שוטפות, מקרצפות ממש. עומד באוויר ריח של ליזול, או של איזה חומר-כימי אחרי, והוא כל-יך חריף עד שבשעות הראשונות, עד שהתי רגלתי אליו, כמעט העתלפתי. אחר-כך נודע לי שהיו כבר כאלה שהתעלפו.

לדבר בלי רשות, אסור. כל שיחה בזמן שאחת המפקדות נמצאת במקום, מביאה מייד בעקבותיה צעקה ואיום בהגשת תלוי